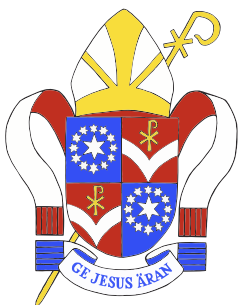

Valokuva: ME/pixeliod.de

Isä meidän, joka olet taivaissa

Kirje piispa Åke Bonnierilta Adventtina 2015

Svenska kyrkan
SKARA STIFT

Rakas seurakuntalainen Skaran hiippakunnassa Kirjoitan tämän ”uudenvuoden kirjeen” uuden kirkkovuoden alkamisen yhteydessä ensimmäisenä adventtina. Tämä on tarkoitettu innostamaan, auttamaan pohtimisessa ja myös syventämään ymmärrystämme Jumalasta sekä Isänä että Luojana.

”Uskotko Jumalaan?” Olet varmasti saanut tämän kysymyksen useamman kerran ja myös itse esittänyt sen. Se on kysymys johon voi nopeasti vastata kyllä tai ei. Mutta esittäessämme kysymyksen, tai vastatessamme siihen, tulisi meidän kysyä: Mitä tällä tarkoitetaan? Millainen on se Jumala johon uskon tai en usko?

Tämä kirje on tarkoitettu antamaan materiaalia Sinun omaan ajatusprosessiisi joko yksittäisesti tai yhdessä toisten kanssa seurakunnassasi.

Valokuva: Carla Karlsson

ISÄ MEIDÄN, JOKA OLET TAIVAISIA... Näin alkaa se rukous jota kutsutaan Herran rukoukseksi, sen vuoksi, että Jeesus itse opetti sen opetuslapsilleen. Ehkä hän oli innoittunut aikansa Rabbiinisesta rukouksesta, joka oli samantyyppinen.

Jumala on Isämme. Jeesus käytti varmaankin arameankielistä sanaa abba, mikä tarkoittaa samaa kuin ”isä”. Monet ovat aikanamme reagoineet ajatukseen Jumalasta meidän Isänä. Ikään kuin Jumala olisi mies, joka istuu pilven reunalla.

Klassisessa maalauksessa on Jumala kuvattu valkopartaisena miehenä istumassa valtaistuimella sylissänsä ristiinnaulittu Kristus kyyhkyn leijuessa hänen päänsä yläpuolella.

Tietenkin se on vertauskuva Isän, Pojan ja Pyhän Hengen kolmiyhteydestä, mutta ikävä kyllä kuvaus Jumalasta valkopartaisena hahmona on tullut esteeksi monen jumalauskolle.

Silloin ei-uskova ihminen ymmärtää Jumalan jonkinlaisena heijastuksena ja kaivattuna isähahmona.

Kattomaalaus Näs'in kirkossa. Valokuva: Catarina Tidström

Tämä kaipaus paljastuu tässä myyttihahmossa. Jumala ”ei ole olemassa”.

Sinä ja minä olemme olemassa. Puut ja kukat ovat olemassa, kuten myös linnut, kalat ja kaikenlaiset eläimet. Kaikki rajallinen on olemassa. Kaikki mitä voimme koskettaa ja kokea aisteillamme on olemassa jossakin merkityksessä. Se on rajattua. Sen voi rekisteröidä.

Mutta Jumalaa ei voi rekisteröidä vaikkakin Hän vaikuttaa. Jumala ei ole olemassa, vaan ”Jumala on”. Tämä tarkoittaa, että Jumala ei ole rajallinen. Jumala on suurempi kuin omat rajalliset mahdollisuutemme puhua hänestä. Ja kuitenkin me puhumme Jumalasta ja kutsumme häntä Isäksi tai Luojaksi.

JUMALA ON ISÄ – mutta mitä tämä tarkoittaa? Jumala joka on, ja jota me emme voi selittää omilla määrittelyillämme, haluaa olla yhteydessä meihin. Jumalan olemus on suhde. Kun Jeesus käytti sanaa isä, se voitiin ymmärtää provosoinniksi. Oli selvää, että Jumala oli isä Israelin kansalle, mutta kun yksityinen henkilö käytti tätä sanaa, eikö se silloin ollut provosointia?

Jo ennen ajan alkua Jumala ilmaisi itsensä kolmiyhenteisenä Jumalana. Vanhan Testamentin tekstit sisältävät ilmoitusta Hänestä, esim. luomiskertomus Moosesen kirjan kahdessa ensimmäisessä luvussa.

Jumala on yhteydessä maailmaan ja maailma Jumalaan. Myytinomaiset tekstit yhdeksässä edellä mainittuja seuraavassa luvussa kertovat petoksesta, murhasta, tuhosta sekä uudesta alusta vaikeuksineen ja mahdollisuuksineen. Kaikki tämä käsittelee Jumalaa ja maailmaa, Jumalaa ja hänen luomistyötään. Yhteys

vahvistettiin liitossa Nooan kanssa, josta sateenkaari on lupauksen merkinä.

Yhteys vahvistettiin edelleen ja se syveni liitossa Abrahamin kanssa, liitossa joka yhdisti abrahamilaiset uskonnot. Jumala on meidän yhteinen Jumala, vaikka ymmärrämme Jumalan eri tavoin.

Suuri kertomus lähdöstä (exodus) toisessa Moosesen kirjassa kertoo yhteydestä ja myös liitosta. Jumala rakastaa kansaansa, valittua kansaa, joka on valittu vaeltamaan Jumalan tahdossa 613 käskyn ja kiellon saattamana. Jumala haluaa kansansa vapautta ja samalla myös yhteyttä sen kanssa.

Sinulla ei saa olla muita jumalia (2 Moos 20:3). Ajateltiin, että muitakin jumalia oli, mutta vain yksi oli palvonnan arvoinen ja se oli Jumala. Miksi Israelin lapsilla, juutalaisella kansalla, tuli olla vain yksi Jumala? Siksi, koska Jumala oli vapauttaja, Jumala joka halusi ja haluaa yhteyttä.

Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka johdatin sinut pois Egyptistä, orjuuden maasta (2 Moos 20:2). Kun Jumala valitsi Israelin, se oli kansa, mutta se oli orjuudessa sorron alla ilman identiteettiä ja tulevaisuudentoivoa. Siitä tuli oikeastaan kansa vasta silloin, kun Jumala kutsui ja vapautti sen. Israel sai oman identiteetin ja silloin Jumala myös sai identiteetin Jumalana suhteessaan ihmiseen.

Mene ja kutsu koolle Israelin vanhimmat ja sano heille, että Herra, heidän isiensä Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala, on ilmestynyt sinulle. Sano heille, että minä olen ryhtynyt huolehtimaan heistä ja että olen nähnyt, mitä heille on Egyptissä tapahtunut (2 Moos 3:16). Jumala on siis Jumala joka paljasti oman identiteettinsä historiallisissa tapahtumissa sekä suhteissaan kansojen ja yksilöiden kanssa. Näin ollen voidaan sanoa, että jumalasuhte muodostuu

vuorovaikutuksesta, joka on jatkuvaa, ja josta ei voida pitää kirjaa tai tehdä yhteenvetoa.

Jumala pitää yllä dialogia ihmiskunnan kanssa ja on läheisesti liittoutunut luomakuntaansa jokaisessa historian vaiheessa. Jumalaan voidaan vaikuttaa ja suhteemme häneen on jatkuvasti muuttuva. Kaikki tämä kiteytyy isäkäsitteessä. Jumala Isänä on taivaallinen vanhempi joka on sukupuolimääritelmän ulkopuolella. Isä on suuri Jumala, joka on jatkuvassa vuorovaikutuksessa luotujensa kanssa.

Polttopiste on Jeesuksessa, jossa Jumala tuli ihmiseksi (ruumiillistuminen). Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus ovat selvin ilmaus Jumalasta rajat ylittävänä ja vuorovaikuttavana. Jumala on myös Jumala, joka kutsuu ihmistä joka hetki pois toivottomuudesta tulevaisuudentoivoon. Isä Jumala kutsuu Sinua ja minua.

JUMALA LUOJANA on ilmaus rytmistä, merkityksestä ja suhteesta. Jumala on jollakin tavalla luonut olemassaolon niin kuin se on ja tulee olemaan. Tiede ja uskonnollinen vakaumus eivät ole ristiriidassa, vaan ne ilmaisevat saman asian eri näkökulmasta. Luominen on jatkuva prosessi, jossa myös yksittäinen ihminen on mukana tehtävänänsä suojella ympäristöä sekä ilmastoa.

Luomakunnassa on rytmi. Työ - lepo, päivä - yö, talvi - kevät, kesä - syksy. Koko luomakunta on riippuvainen siitä. Ihmisen tulee osana Jumalan jatkuvaa luomistyötä sopeutua tähän ja elää sen rytmin mukaan. Ensimmäinen luomiskertomus (1 Mooses 1:1–24) ilmaisee miten riippuvainen ihminen on jumalallisesta rytmistä, sapatin tärkeydestä levon vuoksi, kaiken yhteenkuuluvuudesta sekä miten kaikki olevainen on tekemisissä Jumalan kanssa.

Jumalaa ei voi eristää. Kaikki on jumalallista silloin, kun siinä ilmenee Jumalan luomistahto. Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää... (1 Moos 1:31). Luoja näyttää luomakunnan kautta kaiken sen tarkoituksen. Koko luomakunnassa on kysymys suhteesta. Jokaisen yksilön on tarkoitus elää suhteessa Jumalaan, joka on Luoja, suhteessa lähimmäiseen ja luomakuntaan jotka ovat luodut, sekä itsensä kanssa niin kuin persoona joka on Jumalan rakkauden kohteena tehtävänänsä olla Jumalan kumppani elämän tähden.

Valokuva: Sven-Erik Falk

MITEN SINÄ AJATTELET?

Saakoot edellä olevat ajatukset olla apuna keskusteluissa vuosina 2015–2016 aiheesta: Jumala – Isä – Luoja.

- Jumalasta käytetään nimeä Isä. Onko tämä ilmaisu mielestäsi positiivinen vai negatiivinen? Onko sinulla toisenlaisia kuvia Jumalasta, jotka vaikuttavat sinuun?
- Mikä on suhde? Mitä yhteys Jumalaan merkitsee sinulle?
- Jumala on Luoja. Miten kristillinen usko auttaa keskusteluissa ympäristön ja ilmaston suhteen? Saakoot keskustelut tulla siunaukseksi ja olla apuna saadaksemme Uuden Hyvän kirkkovuoden!

+Åke Bonnier

Skaran hiippakunnan piispa, Ruotsin kirkko